

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:

At hasábol petitor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű a többiben megjelölt hirdetéseknek leengedés történik. Bélyegző minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. A hirdetéseknek valaminek a nyitási költségek egyetértő kiadói iródban vétetnek fel. Az előfizetés és a hirdetéseknek a kiadó-hatalommal a lap szellemi részében tartozó költségek a szerkesztés iródban czimezendők, nagyjulozza Jóna-ház 1704. szám alatt

Előfizetési feltételek:

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . . . 10 fr.
Félévre . . . 5 " "
Negyedévre . . . 2 " " 50 kr.
Egy hóra . . . 1 " "
Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban, Kutsai Imre nyomdájában, aztán Telegi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseiben, vidéken a postahivataloknál.

Debreczen, mártius 27.

Husvét ünnepe tili holnap a keresztény világ, a szeretet isteni apostolának ünnepe, ki lejt az égből közénk szentelni, meghalni, vérvél váltani meg az emberiséget a rabaság és butaság éj-jeléből s dicső feltámadásával tanusodni arról, hogy az igazság nem veszhet el, ha keresztre feszítették, akkor sem.

Sokszor keresztre feszítették azóta, sokszor eltemették, mindig föltámadott. Mert csak a mi porból lett, az válik porrá; az ige, az eszme, a mi szent, a mi igaz, az halhatatlan.

Nagy vigasztalás a gyöngéknél, a szenvedőknek, az elnyomottaknak, lélekemelő bátorítás mindazoknak, kik az igazság útján járnak, kik az emberiség nagy érdekéért küzdenek, azoknak, kiket ildöz a hatalom és azoknak, kiket félreismert a tömeg változó szeszélye.

Mert a rövid dicsőséget gyakran drágán kell megfizetni a Golgothán s ha a szívnél nem ad megnyugtatást a teljesített kötelesség öntudata, nehéző végig haladni akkor az uton, hol elismerés helyett nem egyszer gúny, szidalom és átok követ. Erős hit kell ahhoz, hogy rendületlen maradjon az ember akkor, erős hit az igazság diadalában, melyet hiába némit el a fölbujtott tömegek dühös zaja, hiába temet el a pharizeusok hada, kik az a koporsóból.

Bizzál, higgy, szeress. Ne tagadd meg meggyőződésedet, mikor a kereszt-fához vonszolnak, akkor sem. Higgy abban, a mi örök és változhatatlan, akár hozsánával és koszorúkkal fogadja a nép, akár töviskoronával és ostorcsapásokkal. Vezesse minden léptedet a szeretet. Az üdvözítő jár előtте, a ki szívéhez szorit mindenkit, megbocsát mindenkinél s imádkozik azokért, kik őt halálra göytrik.

A szeretet ünnepe ez, a testvériség és szabadság ünnepe. Nem az a szabadság, melyet jakobinus sapkával fején láttunk a barrikádokon, vörös lobogó lengetve s véres arculatával rémitgetve a békés népeket; nem az a testvériség, mely gyilkos csatákat viv s guillotine-okat állít; hanem azé, melynek nincs más fegyvere mint az ige hatalma és mégis összetörte a népek békóit.

S a hol még rabláncz csörög a testen vagy a lelkeken, le fog hullni az is, mert a humanismus győzelme föltartoztathatlan; pedig kísérői, kik utat törnek neki, csak a szelidség, a türelem és alázatosság, irtózik az erőszakos eszközöktől s tova riad onnan, hol vásári zajjal álmissziók hirdetik neki vadult csoportok élén, füstölő romok közt.

Szabadság, testvériség, szeretet magasztos szelleme, szállj le közénk! Mi hiszünk föltámadásodban, szíveink nyitva állnak számodra. Szállj le, jöjj közénk, maradj velünk!

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja

Föltámadunk!

(Husvét gondolatok.)

Az emberek e föld színeén egymás után kelnek és tünnek mint a csillagok milliárdjai, azonban mily kevés azok száma, kik lételeik végén erkölcsi nyomot hagyhatnak maguk után.

Aggódva tekint mindenki a temető felé: hol a feledés sötét fátyola borog az egykor talán tevékeny életutas felett. Midőn a megoszás nagy pillanata jelen van, megdőbben a halandó a lét és nem lét kapuja előtt, a halál gondolata oly érzelmeket támaszt, melyek a földi lét biztos talajába gyökerezve a kétes jövő beláthatatlan homályában enyésznek el!

Ha erős meggyőződésünk van a jól betöltött kötelesség végzetével, hogy az örök igazság kiadja számunkra a méltó jutalmat, ha igaz fátározásunkat itt még csak elismerést sem nyerhetünk, szánót tarthatunk ama fő igaz itéletében az emberiség érdekében elkövetett tetteinkért a hervadtatlan koronára.

Lehet, hogy embertársaink, ha a legtöbb s legnagyobb emberi üdvét mozdítottuk is elő, elfeledtek. Hiszen mindén évben új nemzedék veszi át az emberek közt a tevékenységet. A tavalyi százaz lombot letolja helyéről az idei tavasz sarjadása. Azonban nem feled el ama

Tieza Kálmán miniszterelnök husvét hétfőjén néhány napra Gesztre utazik.

A vasutak állomásaitása ügyében nagyban folynak a tárgyalások. Az erdélyi vasut megvételét némely a részvények körül felmerült differenciák hátráltatják. A kormány elléven határozva az összes határok felé vonuló vasutakat átvenni az állam tulajdonába, a végülgi, károlyváros-zágrábi, tiszavidéki s erdélyi pályákon kívül már legközelebb az alföldi-fümei, duna-drávai, északkeleti vaspályák s a kassa-oderbergi vasut magyar részének átvételét végezt is fölveszi a tárgyalások fonalát.

Magyarország összes kereskedelmi kamarái felszólított kaptak a kormánytól, küldjenek ki megbízott képviselőket egy, a kereskedelmi miniszternek ösztönzésére egybehívott s április elején Budapesten tartandó országos konferenciára.

Ujfaluusi Miklós főispán fölmentett. A hivatalos lap tegnapi száma tudatja Ujfaluusi Miklósnak szörénymezei kir. biztos s kraszómegyei főispáni állásától való fölmentését, egyszersmind, hogy Kraszómegye főispáni teendői végzésével Tabajdy Károly, Aradmegye főispánját bizott meg, ez utóbbi minőségben való meghagyása mellett; Szörényben pedig ideiglenesen Tabakovits Gusztáv, Torontálmegye főjegyzője, kormánybiztosi minőségben, bizott meg a főispáni teendő végzésével.

A kisbirtokosok országos földhitelintézte ügyében az orsz. magyar gazd. egyesület szövetségi osztálya Gr. Dessewffy Aurél elnöke alatt ülést tartott. Az ülés tárgyait a vidéki hitelszövetkezetek létesítése képezte. A vidéki hitelszövetkezetek terve-re már ki lévő dolgozva, az felolvastattak. E szerint a kisbirtokosok orsz. földhitelintézetének alapszabályában foglalt mezőgazdasági előleg egyetlek helyébe mezőgazdasági hitelszövetkezetek volnaak léptetendők, melyek az önségely elvén alapuva személyes és jelzáloghitelben részesítenék tagjait.

Oszták-magyar vámerterkezet tartott a napokban Budapesten. A két kormány küldöttje a Németország köztendő szerződés fölött tanácskoztak. Ezen tanácskozás alapján a külügyminiszteriumuk jegyzékét fog infézni a szerződési tárgyalásokra vonatkozólag a német kormányhoz. A jegyzék szövegét a husvét ünnepek után tartandó közös miniszteri értekezleten fogják véglegesben megállapítani.

A magyar irodalomtörténet érdekében.

A magyar irodalomtörténeti adattár terve. — A magyar tudományos akademia által kiadandó nagy irodalmi vállalat az „Irodalomtörténeti adattár“ összeállítására irási munkacsoport igényel, azért az akademia felhívást bocsátott ki, melyben mindenkit kér, a kinek csak módjában van, hogy adatok közlésével, ilyenekre való figyelemzettséssel járuljon e nemzeti ügynek gyarmatához. A legcsekélyebbnél látszó adat: egy pár sorból álló régi jegyzet; egy elrongyolt könyvtábla, melyen hajdani tulajdonosának neve áll. Ki egykor irodalmunknak lehetett munkása; hányt vetett régi versek; levelek stb. mind nagybecsűvé válhatnak majd a tömegben, kellő sorban s magok helyén.

A grüjtés nem szoritkozik csupán azon 70 évi időközre, melyből az Adattár első folyamata fog közrebocsátanni. Kiterjed az irodalmunk történetének minden korszakára, ez csak a szerkesztés kezdetét jelöli. Azért minden

szigorú következetességgel erkölcs s érzelmbíró, ki mint nyitott könyvben lapoz az emberek gondolatvilágában.

Isten halhatatlan szellemét oltott az emberbe, magához hasonlótó tévé lelkére nézve; de hogy az utókor az ember sirhalman meggyujtsa az örök emlékezet szövetekét, elérni nagyon nehéz, kiérdemelnie még nehezebb.

Esz s szív, tudomány és gazdagság, akarat és tetterő, vallásosság és feddhetlen élet, nemes tettek s jó hazafiság, mind megannyi eszköz és mód, mely a földi halhatatlanság felé vezet. Ragyogó nap, mely letűnté után is fényben usztatja a föld, a világ egy részét. A nagy szellem is nemcsak után használ a közjónak, hanem távozása után is megérleli az erkölcsi eröket, hogy az emberiség javára gyümölcsözzenek.

Tizenkilencedik százada, hogy Krisztus a Megváltó ember teste öltözék s mulandóságunk honába az öröklet eszméjét hozta. Midőn ő diadalt aratott a halálon, többi mi sem felhetünk a mulandóságtól. Régen letűntek Jézus apostolai a földről, de fennmaradt nyahatásu erkölcsi-vallásos eszméik még ma is alkotnak, intéznek, jó utra vezetnek. Azon szenvedések, melyeket ők kiállottak, felélesztik bennünk a békéttérés szelid agyallat; innen követhetjük, hogy ki valaha emberiség-boldogító tettekre képes volt, halhatatlan maradt!

„Elvettetik a mag a földbe, Diszes növény terem belőle,

léveljéikért, kik mint katonák e földön hullottak el. A császárnét, mint a Figaro jelenti sokan akarták kísérni, de ő csak az emittet kísérletet fogadta el; nem akarván, hogy sokat beszéljenek e zárandoklásról, mely egy kegyeletes, benső érzelemből származik.

Gladstone a magyarok ellen. Az angol szabadelvű párt Konokven vezére folytatja dühökösödést monarchiák ellen. Ismét már beszédet tartott Parnienekben és pedig már nemcsak Ausztria, hanem a magyarok ellen is. Azt állította, hogy fenyegető tünetek forognak feun, hogy az osztrák kormány és különösen a magyarok, kik Ferencz Józsefet befolyásolják, a Balkán félszigeti államok szabadságának és önállóságának megsemmisítésén török a fejéket s azon államokat osztrák-magyar szupremácia alá akarják hozni.

Bratiano európai útja a román trókorökkel áll összefüggésben. A román fejedelem párnak nincs gyermeke s adoptálni akarja egyik rokonát. A választás Leopold hohenzollerni herceg s Wied herceg fia körül forog. Valószínűleg az utóbbi herceg második zölt fia fog adoptálni. Bratiano e terv részére meg akarja nyerni az európai udvarokat s különösen Bécsben igen rokonszenves fogadtatásra talál.

Elvesztett nyomtatványokról és kéziratokról tanusodó adatok szintén felvetének. Magyar nyelven szerkesztett okiratok dátuma, a hely megnevezésével hol ma őriztetnek.

Írók, könyvkiadók és nyomtatók életére vonatkozó bármily csekély részletek s tudósítások.

Levelezések. Könyvajánlások és előbeszédék — töredékesen vagy egész terjedelmökben. Könyvnyomató műhelyek, könyvkereskedés, könyvtárak, kül- és belföldi iskolázás történetét érdeklő adatok.

Ide tartozik a hazai és külföldi iskolák tanító magyarok névsora is; ellenben a tanulók névsorát lexiconakba szedve, röviden szerkesztett életrajzokkal külön szükségese kiadni.

Ezt az anyagot 25—30 ives kötetekben fogja a bizottság közzétenni.

Limlom.

Egy kis chronologia. — „Debreczen“ tegnapielőtti számban ezt olvashattuk: „Holnap lesz 1881. éve, midőn a keresztény világ alkotóját keresztre feszítették.“ — Minthogy azonban Krisztus születésének még csak 1880. éve, keresztrefeszítése pedig 53 éves korában történt, „Debreczen“ kolégánk időszámítás szerint tehát épen 34 évvel születése előtt feszítették keresztre.

Veszedelemes Bismarck kezét fogni. — Közelebb Bismarck ebédet adott s ebéd után az egyik vendég kezét akart sorítani a vas kancellárral. Azonban szerezésienl járt, mert megisklott s okvetlenül esett volna, ha Bismarck utána nem kap s fenn nem tartja. Vendége ugyan nem bukkott orra, hanem az ő jobb karja úgy kihezamodott, hogy vizes bapogásra leit szükségese s a kancellár több napig nem használhatja karját.

Ki akar házassági? A lapok hirdetései közt majd mindennap találkozhatunk házassági akaró férfiak felhívásával. Ezekre nézve jó alkalom kínálkozik, a mennyiben közelebb meghalt egy dúsgazdag török pasa, Mahmud Benaya s mintegy száz feleséget hagyott maga után és végredeleleiben meghagyta, hogy ha azok 3 hóval halála után férhez menjenek; mindegyik 1700 török piastert kap nászajándékul.

Külföld.

Eugénia császárné tegnapi napgyepeteken szállt hajóra, hogy a zulu földre menjen meglátogatni a helyet a hol fia elhullott. — Southamptonban száll a „The German“ hajóra. A császárnét Bassano marquis kíséri, a hercegné s két angol hölgy, kik bár előhaladt koruk, szintén e zárandoklásra vállalkoztak, hogy Afrika földjén imádkozzanak csá-

Mikor lesz, hogy a sirhalomnak Bilincsei széljé omolnauk. S hogy a porok közt nyugvó élet Újult dicsőségbe feleled. Lesz-e vagy nem? ne kérdezd a midőn Tavaszal zöld fü nő a temetőn.

A feltámadás — a husvét nagy ünnepe megzálit minket azon gondolat, hogy egykor föltámadunk! Oly szép, oly magasztos ünnepe is a husvét, a földi lét hánykodó tengerének zajlása egy időre megszűnendül; megszűnendül hol a Megváltó nyugszik. Szécsendül áll be a politika villámterhes légkörében, megneunul a gépek moraja s megnepeunul a szent hajlék, melyet a vallásos buzgalom az Urnak emelt. Örül a fü és a fa, sziv és esz, öreg és ifju, föld és ég. A szellő azt susogja, madár azt dalolja, sugar azt ragyogja: Szeress, reméj és higgy.

Oly szép, hogy az emberiség a természettel egy időben tartja, föltámadási ünnepe. A vallásos érzet, a külső természettel nyert támogató okait arra, hogy a földön minden baj mulandó, hogy a telet tavasz váltja fel s hogy ez élet ezéja nem a nyomasztó tél, hanem a rózsás tavasz s a gyümölcstermő nyár. Innen az az általános ünnepeles hangulat, ha közeleg a feltámadás ünnepe. Az ég és föld mintegy újra megkötö a testvérség szent frigyét, az ég a hit erejével, a föld a tavasz pompájával. A hit kiárad a szivből, a természet beköltözik a szívébe — s lepatán róluk

meghívja. Tárgy: Miniszteri s magán iratok, a biztosító társulattal kötendő szerződés, folyó ügyek. Az előkéség.

A Nagy Péntek a legszebb tavaszi időjárással köszöntött be. A nap melegen sütött, a sétányok rügyező fái kedvtelvé fűrdtek a fényes sugarakban s a közönség tömegesen kereste fel az utcákat és tereket. Már a nagyerdőre is sokan kimentek, de a nagy p o r kellemetlenné tette az odáig vezető utat. Mindenki örült e szép napnak s a sétálók száma egyre szaporodott. A nagyheti ajátosságok megtöltötték a templomokat is, melyekbe ki és be hullámozott a délelőtti órákban a közönség. A husvét ünnepekkel, ugy látszik, végre igazán beállott a tavasz.

Hálánylatkozat. Mindazoknak, kik kípótlatlanul veszteséggé „Ödön“ kis fiunk halála alkalmával becses részvétet, oly jótkonyan éreztették velünk, valamint annak végütszességére megjelenni szivesek voltak; legmelyben köszönetüket nyilvánították Zádor Lajos és neje szüi: Szabó Vilma.

Másfél mázsás harcásót hoztak be tegnap városunkba. Volt is annyi bamaúja, hogy ha mindenki bamaúlo egy evő, akkor tiz olyan harcása is elkél. A szazótvén fontos halat alig egy fél óra alatt széjjel kapkodták a vevők.

A „Székely Katalin“ című nagy operette előadásra nézve az az alaptalan hír kering a közönség közt, hogy az első előadás a rendkívüli nagy kiállítás miatt aligha későbbre nem halasztatik. Ez alaptalan hírekkel szemben örömmel tudatjuk a nagy közönséggel, hogy „Székely Katalin“ színe kerülésé már mi sem akadályozza s kedden a Mándokiné jutalomjátékára már bizonyosan előadható lesz. Szathmári Árpád már visszaérkezett Pestről s szerzett tapasztalatait az itteni előadásnál érvényesíteni fogja. A zeneszerző Erkel Elek valószínűleg kedden érkezni városunkba.

A zsidók husvét ünnepe a mai nappal már kezdetét vette s tart bezárólag a jövő hét szombatjáig.

Nyilvai Irma második jutalomjátéka anyagi tekintetben igen rosszul sikerült. Közönség igen kevés számmal volt jelen. Nyilvai r okonszenvesen, tapsal, s két szép koszorúval fogadták.

Uj tenorista. Bérzli színházunk új operette tenoristája és népszínműnekesek már megérkeztek városunkba s holnap fogja először bemutatni magunkba a színház nyugdíjintézetére javára előadandó „Szép Heléna“ című operetében, mint Páris. Erdékkel nézzük az új tenorista ez első föllépése elő.

A debreczeni iparos ifjuság önképző és betegsegélyező egyiete folyó hó 29-én azaz husvét hétfőn délután 3 órakor az egylet helyiségében (csapó-u.) az alapszabályok módosítására tágygásban rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egylet rendes és pártoló tagjai ismételten meghívattak.

Gyorsvonat a tiszavidéki vasuton. A brassai kereskedelmi kamra kérelmére a kormány utasította a tiszai vasut igazgatóságát, hogy Czegledről Nagyváradra, az államvasut keleti vonalához csatlakozással, gyorsvonatot rendezzen be s azt még a nyári ivadban adja át a forgalomnak.

Zichy Géza gróf, a hírneves felkező zongora-virtuóz, mint több lapban olvassuk, ajánlatot kapott, egy Észak-Amerikában teendő művészi körútra, melyért az illetők a grófnak ötvenezer dollárt fizetnének. Zichy Géza gróf ez ajánlatot visszautasította, s száz-ezer dollárt kíván. Ezt az egész összeget aztán a budapesti zenekademián egy zenei célokra szolgáló Zichy-alapítvány állítására fordítaná.

A budapesti egyetem jubileumára a már megalkult százaz bizottság elősora készült. A május 13-ki ünnep programja egyelőre: kora reggel két katonai zenekar egybeszere-tje a főváros utcáin. Délelőtt 9 órakor ünnepe-ti Te deum az egyetem-templomban, hova körmenettel vonul az ifjuság és egyetemi tanár

Ó felsége átveszi a táiakat s elejébe teszi minden egyes öreg embernek; a királynd ugyanazt cselekszi a 12 öreg asszony legidősbikeivel, a többieket a jelenlévő fehérczegűk s palotahölgyek szozigálják ki.

Gondolhatni, hogy a szegény öregek nem igen lakkak jól ezen a fényes udvari ebéden s csak épen a neve, hogy megköszönlják az elejőbbe rakott ételüket.

Mindjárt jönnek az udvari drabantok a tálczákkal; ő felsége s a főherczegek, kik most szintén fölmeunek az emelvényre, elszedik a táiakat az asztalról s a tálczákra rakják. A királyné, a főherczegnek s a palota hölgyek ugyanakkor elszedik a táiakat az asz-szonyok elől.

Mikor az ebédnek vége, akkor következik a sajátképi lábmosás szertartása. Egy udvari káplán fölívassa az e napra rendelt evangéliumot s mikor ahoz a helyhez ér: „Et coepit lavare pedes discipulorum“. Ó Felsőge letérelde s elvezgi a szegény öregeknek a lábmosás. A két jelenlévő főpap közül az egyik vizet önt minden agasztán lábára, a másik a medenczét tartja alá, a királyné ugyanazon időben letérelde az öreg asszonyok mellett és sorba megmossa és megtörli lábukat.

A lábmosás után Ó Felsőge a király az öreg embereket s a királyné az öreg asszonyoknak egy-egy eszeskötést elküldt pénzzel akaszt a nyakukba. Ezzel végrödik az ünnepeles szertartás.

Lapunk legközelebbi száma a közbeso husvét ünnepek miatt csak kedden este fog megjelenni. Kedves olvasóinknak boldog ünnepeket kívánunk.

Isteni tisztelet. Holnap vasárnap husvét első napján a nagy templomban tisz. Ném e t Lajos lelkész, a kistemplomban pedig tisz. Hévesz Imre urföggök a szent beszédet tartani.

Zenés-mise. Maróczy János pénzügyi-titkár vezetésével, husvét első napján d. e. 9 órakor, a helyb. rom. cath. templomban zenés-mise leend. Előadatik Schiedmeyer miséje. A solo-énekeszeket K u b i c s e k n é urhölyg és C s a p ó E t e l k a k. a. fogják énekelni. A hegedű-szoloikat pedig Th u o i t H a j n a l k a k. a. és C s a p ó N. jöghaligató játszóak.

Rudolf trónörökös 23-án délelőtt 11 órakor utazott el Brüsszelből. A király és a flandriai gróf kísérték ki a pályaudvarhoz, hol a nagy számmal összegyűlt közönség részéről lelkesen üdvözöltették. A bucsuzás alkalmául a király kezét nyujta a trónörökösnek s szívélyesen mondá: „A viszontlátásra.“ Rudolf trónörökös legközelebbi, hosszabb időre tervezett Brüsszeleni tartózkodására már rendezik részére a lakosztályt a laeken palotában. — Egyszersmind megemlítjük, hogy a trónörökös menyasszonyának első fényképei tegnap óta keringenek Bécs forangu körében. Ó Felsőgeik és a trónörökös nevelője, Latour gróf, megkaptak az első fényképeket egyenesen a trónörökösötől. E fényképek lényegesen különböznek a képek lapokban már megjelent arcképektől, ez utóbbiak nem nevezhetőek sikerülteknek. A valódi fényképek igen kedves arczot tüntetnek fel, gyermekiesen ártatlan vonásokkal és nagy szemekkel, melyek beszélő létszának. Az arcz jellemző vonása a szelidség. A fényképek egy részén a herczegnő egyedül, a másik részén a trónörökösrel együtt van fényképezve.

A csütörtöki számunkban félbehagyott „A mi meggyőződésünk“ című cikksorozat befejezését a husvét ünnepek miatt keddi számunkra kellett halasztani.

Meghívás. A „Kereskedő ifjak önképző egylete“-nek apr. hó 4-én d. u. 2 órakor saját helyiségében tartandó évi rendes közgyűlése az egyleti alapító — rendes és tiszteletbeli tag urak ezennel tiszteletteljesen meghívattak. A választmány nevében Baltigh Géza titkár.

A gazdasági egyesület választmányja f. hó 29-én d. u. 3 órakor, saját helyiségében értekezletet tart, melyre a tagokat ezennel

A kéreg, melyet a családias növesztett s mi megtanulunk újra himni, reményleni és szeretni mert az Arimathiai József koporsójából a Krisztus feltámadván él s élni fog szellemileg, meg az igazság utolsó emberével a földről ki nem hal.

G. S.

A lábmosás a bécsi cs. k. várpalotában.

A lábmosás szertartása a régi korból maradt hagyományos ünnepeleség, a mely a bécsi cs. kir. palotában minden évben nagy esztörtök napján folyik le a következő módon.

Tizenkét szegény öreg embert s tizenkét szegény öreg asszonyt vezetnek e nap a császári palota szertartás-termébe s leültetik őket egy hosszú asztalhoz, jobbról a férfiak, balról az asszonyokat. Ó felségeik miután a várkapóknában az isteni tiszteleten jelen voltak, belépnek a terembe s a király fölmegy a lépcsőkön s megáll az asztal mellett a férfiak oldalán; a királyné ugyanakkor a nők oldalán áll meg. A főherczegek s a főherczegnek a lépcső alján foglalnak állva heiyet.

Most bejönnek a cs. kir. asztalnokok és apródok, az arciere testőrök s a magyar királyi testőrség lépdel előttük fényes arany és ezüsttől csillogó vörös ruháikban.

kar; a száraz bizottság tagjai multszázadbeli magyar deakruhát fogtak viselni, egyenlő színekben. Isteni tisztelet után az ünnep az Akadémia nagy termében. — Este fakilyásmenet negyyszáz fakilyással a tanárkarnak a központi épületben ezután nyári bál a Margitszigeten. Később este a katonák zenekara takarodja. És eddig a program váza; a fiatalok azonban, mely igen kellemes a jubileum ügyéért, valószínűleg megfogja földani.

— **A katonák tartás megváltása.** Közlebb is már, de különösen az ideai hadgyakorlatok alkalmával besorolódó katonaság és honvédség a lakosság elégtelensége miatt magán házaknál fogván beszállásoltatni az illető háztulajdonosok érdekében vélnék eljárni, midőn őket a körülményre figyelmeztetve felhívjuk, — miszerint házaiknak a f. évi Pünkösdtől egy évig terjedő időre a természetbeni katonatartási kötelezettség terhe alól pénzzel leendő megváltása végeti fo-

lyamodásokat a t. városi tanácsoshoz mielőbb beadni igyekezzenek.

— **Borjuhat áruló asszonyok piacza** a mai naptól kezdve a Csizmadia színdarván lesz. Ezt azon megjegyzéssel hozzuk tudomásra, hogy az erre vonatkozó multkori újdonságunkban e helyett a szó helyett hogy „hat napos” — hat hónapos” olvassandó.

— **Vadászat.** A tegnap szép napot néhány vadász felakarta használni és erdei szalonka vadászatra indult, de a föld még mindegyik nem engedett fel és így a szalonkák híre sincs még. — Természetes, hogy vadászaink eredmény nélkül jöttek haza.

— **Talált kulcsok.** A róm. kath. templom előtt összefutva 9 db. apró kulcs találtatván a kap. hivatal III-ik osztályánál átvehető.

— **Köszönetnyilvánítás.** A t. „István” gőzmalom társulat a „kereskedő ifjak önképző egylete” részére 30 frtot volt kegyes adományozni, mely összegnek vételét, az egylet ne-

vében kifejezett hálás köszönetünk nyilvánítása mellett, ezennel van szerencsénk tiszteltetésnek igazolni. Debreczen, 1880. márcz. hó 25-én, Jánossy József pénztárnok, Batthy Géza titkár.

— **Siam királya, Frabat Szomedsza** a tavasszal meg fogja látogatni Európa nagyobb városait és pedig Rómát, Bécsot, Berlin, Páris és Londont. Frabat Szomedsza európai nevelést kapott s jól beszél francziául és angolul. — Azonkívül igen jártas az ó-classicai irodalomban is. — Vallására nézve a király buddhista s így Buddhának földi helytartójakép fehér elefántot imád, melyet a palotában arannyal és porcellánnal díszített termekben dőlegetnek. A királyi palotában 300 asszony s körülbelül harmadfél ezer rabszolga lakik. A király magán titkára egy Peyer nevű kirgenfurti születésű egyén. A királynak 35 neve van, de ezek csak a hivatalos okiratokon és a pecséteken sorol-

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1880. Márt. 28-án a színházi nyugdíjintézet javára és Bérczi Odón újonnan szerződött tag első fellépései:

Szép Heléna

operette 3 fel.

Felolvasó szerkesztő: Kutasi Imre.
Főszerkesztő: Vértési Arnold.

Kiadó nyári-lak.

A városhoz csak félórnyira eső macsi tanyán egy gyümölcsös és virágos kert közepén elkülönített 5 szoba 1 előszoba, konyha, kamara, pincze és pad használatából álló szép és kényelmes lakás egész nyárra kiadó.

Értekezhetni a gyógyszerárban czege-léd-utcán.

76. 2-?

Az ifjuság szépségét
a legkésőbb aggkorig megóvhatni minden hölgy

főfeladata, mely kiválóan feltételezi a bőr legdugosabb állapotát. Ennek tisztá és nyugodt megtartása, simonitása és frissítése, foltok, vörösség, seplő és minden bőrszenny eltávolítása, egymint különösen a rancok és redők azonnali és tartós megsemmisítése, kiválóan eszközölhető az annyira kitűnő hatásában meglepő

RAVISSANTE

du dr. Lejosse a Paris hivatalosan megvizsgált egyetlen ártalmatlan bőrapóler szer által. Paris, London, Bécs, Budapest elegans hölgyvilágnak legértékesebb tolelté-titka a fiatal kor frissességének az aggkorban való megtartására: ezerszeresen jónak bizonyult és mint első seplőt szer egy hölgynek pipere-asztaláról sem szabad hiányoznia.

Egy nagy eredeti üveg ára frt 2.50, használati utasítással.
Egy kis eredeti üveg ára frt 1.50

Felálmulhatatlan és teljesen ártalmatlan a

RAVISSANTE FOGPOR,
mely a fogakat hófehérre tisztítja, odvasodástól és bázódástól megóvja. Származása semleges, ő, vízen oldó alkáli-sókkal, a fogak tökéletes tisztítását lehetővé teszi s azok e mellett természetes színeket és fenyőket megtartja és sem erómvilág nem iszék megvastagítja, a könnyen vérző foghús természetes erejét megkapja, a száj pedig kellemesen fől lesz frissítve.

Egy doboz ára frt 50 kr.

Levélni megrendeléseket posta fordultával teljesít Schwarz F. RAVISSANTE külföldi-ügynökség központi székhelyénél Budapesten, Városházter 9. sz. Házis-Bazár.

Valódi minőségben kapható Debreczenben, Göllér Nándor és Dr. Rothschnek V. Emil urak gyógyszerárban.

Szemben a népszínházzal.

Orient nagy szálloda.
Budapesten, Kerepesi út.

Szállodám, mely Budapest legelőkelőbb és legnagyobb forgalmú helyén, azaz a Kerepesi úton áll, megérdemli, miszerint a nagyérdemű utazó közönség pártolásának mar amán is inkább örvendessen, mert az alábbi szoba-árjegyzék szerint bátran állhat, hogy szállodám — amár börtörtára ep oly finom, mint a többi előrendű szállodáké — a fővárosban legelőkelőbb. Legyen szabad a n. é. utazó közönség becses figyelmét arra is felhívnom, hogy szállodám mellett halad el minden irányban a lovonatú vaspálya, valamint minden társasági. Végül pedig az új lovonatú vaspálya szintén a Kerepesi úton lesz a közlekedés egy társasági, mint magánforgató részére.

Árjegyzék.

Első emelet:
1 finom bútorozott utcai szoba 2 ágygyal 2 frt 10 kr.
1 finom bútorozott utcai szoba 1 ágygyal 1 frt 20 kr.

Második emelet:
1 finom bútorozott utcai szoba 2 ágygyal 1 frt 80 kr.
1 finom bútorozott utcai szoba 1 ágygyal 1 frt — kr.

Harmadik emelet:
1 finom bútorozott utcai szoba 2 ágygyal 1 frt 60 kr.
1 finom bútorozott utcai szoba 1 ágygyal 1 frt — kr.

Udvari szobák a II. és III. emeleten 70 krtól 1 frt 20 kig.

Mely tisztelettel
Schlothauer-Frisch J.
szálloda-tulajdonos.

60 8-12

Hónapos szobák jutányosan számíttatnak.

10-? 361.

Óvás:

Több vevőinktől úgy értesültünk, miszerint különböző helyeken oly egyének csavarognak, kik ama jó hírnévre, melynek czégünk már évek óta örveud, támaszkodva, a mi ügynekeinknek sdiák ki magukat, hogy egy minden tekintetben silány gyártmány tulajdonosok. Ez okból t. cz. vevőink érdekében készítettve látjuk magunkat kinyilatkoztatni, miszerint minékünk egyáltalában nincsenek utazóink; csakis azon gyártmányokért állunk jót, melyek egyenesen czégünknek.

Erste Wiener Wäsche-Fabrik
Wien, Köllnerhofgasse 4.

lettek megrendelve. A midőn kérnök ezen czímre figyelemmel lenni, egyuttal bátorokunk újonnan leszállított árjegyzékünknek rövid kivonatát bemutatni.

12 angol batis-t-kendő beszegeve	75	Női alsósoknyak gazdagon díszítve	20
Férfi-lábraváló oriasz vászonból	75	6 drb finom vászonsebkendő fehér	20
Asztal- és kávé-kendők minden színben	75	6 drb damaszt asztalkendő nagy finom	20
Női nadrágok gazdagon díszítve	75	Finom damaszt abroszok 1/2-1/4	20
Háló kendők gazdagon díszítve	75	Szines kávékendők rojtjal vagy a nélkül	20
Valódi szűn oxford-ing	100	Finom vászon női ingek fantasie vagy kézi-horgolás	20
Alsónadrág jó fonalvaszon vagy harchetből	100	Finom francia creton-ingek díszes	20
6 db haxom vagy negyzeres gallér legujabb divatú	100	Kézi hímzésű vászon női ingek	20
6 db vászon sebkendő, tiszta vászonéri keszeség vállaltat	100	6 személyre finom kávé készlet	30
6 db díszes batisztkendő beszegeve, divatos	100	6 személyre damaszt garitúra	30
6 drb férfi harisnya	100	Valódi rumburgi lepedők varrás nélkül 2.50	30
Női ingek oriasz vászon vagy chiffonból	100	6 drb felettebb finom vászon sebkendő díszes, szines 1 frt 50 kr, 2 frt és 3	30
35 asztalkendő 6 személyre	100	Finom rumburgi ingek	30
Hálókendők fodrokkal fantasie, finom	100	Gazdagon hímzett alsósoknyak, legfinom	30
6 finom női gallér legdivatosabb	100	30 rőfös agyműi valódi szűn	60
Férfi-ingek fehér háromszoros mell	100	30 rőfös fonalvaszon 5 frt 50, 6, 7, és 8	80
Féher alsó-soknyak dísan díszítve	100	30 rőfös suring, legjobb gyártmány 6, 7 frt és 8	80
6 drb tiszta len-konyharuha szürk szegéllyel	100	50 rőfös vászon 16, 18 frt és 20	200
6 drb finom portiórő szegéllyel	100	30 rőfös szinór-harchet nehéző fajta 6, 7, 8, 10	100
Finom féher férfi-ingek háromszoros mell	100	8 rőfös	100
Creton-ingek jót állott valódi szin	100	30 rőfös tiszta vászon kézi szövés, nehéző fajta 1/2, széles 10 frt, 12 és 14	140
Finom oxford-ingek, jót állott valódi szin	100		
Finom rumburgi lábraváló	100		
Finom fantasie női ingek	100		
Valódi vászon női ingek	100		
Díszes hímzett női nadrágok a legjobb chiffonból	100		
Díszes hímzett női hálókendők a legjobb chiffonból	100		
Féher alsósoknyak izeltájjal díszítve	100		
6 pár finom háromszoros kezelt	100		
Lepedők varras nélkül, 3 rőf hosszú, 2 rőf széles	100		
6 pár férfi vagy női harisnya	100		
Kávékendők 6 személyre valódi szin	100		
Féher damaszt-abroszok 1/2-1/4	100		
6 drb kitűnő asztalkendő, nagy szegéllyel	100		
Valódi angol oxford-ing, jót állott valódi	100		
Tiszta vászon férfi-ingek redős mell	100		
Finom kézi hímzésű bali ingek díszes	100		
Finom hímzett női ingek dísan díszítve	100		
Díszes hímzett francia hálókendők	100		

Igen dús választék mindennemű fin- és leányfehérneműből. Legnagyobb raktár keltegyekből férfiak és nők számára a legfinomabb minőségű, a legjutányosabb szabott szári árak mellett.

Az igénynek meg nem felelő árúk készpénzzel visszavetnek és kicsaréltatnak.

Ingen

50 forint értékű árúk becsaréltatásánál egy finom női hálókendő.

Kimerítő árjegyzékek képpel ellátva ingyen s bérmentve.

„PHÖNIX”
biztosító társaság.

Ezennel van szerencsénk a nagyérdemű biztosító közönség becses tudomására hozni, miszerint, üzletünk részére a főügynökségünket Debreczenben és vidékén

KATZ JAKAB urra ruháztuk át, kit is az érdekelt nagybecsűt figyelmébe ajánlván részünkre a biztosítási ajánlatokat nevezett főügynökségünkkel eszközöltetni kérjük.

Telejes tisztelettel
a „Phönix” biztosító társaság vezérügynöksége Budapest.

A fentebbi tudósítvány alapján van szerencsém a nagyérdemű közönséget ezennel értesíteni, miszerint az 5 millió frt kezességi alappal bíró „Phönix” biztosító társaságtól a főügynökséget Debreczen város és vidékére átvetttem és hogy a nevezett biztosító társaságtól nyert bizalom és meghatalmazás folytán ezennel mindennemű biztosítások felvételére ajánlkozom u. m.:

a) Mindentéle tűzkárok ellen, épületekre, árúkra, készletekre, gabona és takarmányokra, valamint egyéb gazdasági és iparüzleti tárgyakra stb.

b) Jégkárok ellen.

c) Életbiztosításokra minden módozat szerint.

Ezek után fölkérem a n. é. közönséget, sziveskedjék a fent elősorolt biztosítási ügyekben azon meggyőződéssel ezennel hozzám fordulni, hogy az ez iránt bennem helyezett bizodalmat teljesen kiérdemelné fő óhajom leend.

Katz Jakab.
Iroda: Széchenyi-utca, 1762. szám.

(33) 10-10

315. szám.

ÁRJEGYZÉKE
az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek.

Árak ausztriai értékben

Költségmentesen
Debreczenben, kötelezettség nélkül.

Lisztnekél középszé fizetés mellett 7% engedménnyel.

Ingen szákkal.

A. Asztali dara nagyszemű	28.40
B. szinte 30 kilos zacskóval	29.00
C. szinte apró szemű	28.40
D. szinte 30 kilos zacskóval	29.00
E. Dara középszemű	27.00
F. szinte 30 kilos zacskóval	27.60
G. Királyliszt	27.40
H. Lángliszt	26.80
I. Montliszt	26.20
J. Zsemlyeliszt különös	25.40
K. szinte	24.00
L. Féher kenyérliszt 1-ső rendű	23.00
M. szinte 2-od	22.20
N. Középkenyérliszt 1-ső	21.60
O. szinte 2-od	20.60
P. Barna	19.60
Q. szinte 2-od	18.20
R. Lángliszt	16.80
S. Veres liszt	—
T. Finom korpa	zsákkal 5.80
U. zsáknélkül	5.20
V. Durva korpa	zsákkal 5.80
W. zsáknélkül	5.20
X. K. L. Kétszeres liszt simán örvöve	15.00
Y. R. I. Rozsliszt 1-ső rendű	21.00
Z. R. II. szinte 2-od	—
AA. R. III. szinte 3-ad	—
AB. R. IV. szinte 4-ed	—
AC. szinte zsáknélkül	—
AD. A. K. Árpakása 00	30.00
AE. szinte 0	24.00
AF. szinte 1	—
AG. szinte 2	—
AH. szinte 3	—
AI. Árpakása 5	—
AJ. Árpakása 6	—

Debreczen, febr. 28. 1880.

A zsákok súlytartalma, — teljesuly tisztasulynak véve:

A. B. C. 0-9 számig	85 kilo.
10 1/2 11. 12.	50
R. I-III. számig	85
R. IV.	—
A. K. 00-5 számig	50
K. L.	50

Gazdasági gép- és eszköz-raktár.

Ezennel tisztelettel értesítettük a t. cz. gazdaközönséget, hogy alulírottak Debreczen városában — Péterfia-utca, 853. számú Török Pál ur házában — egy a nagyméltóságu kereskedelem-, ipar- és földművelésügyi kir. miniszteriumnak, és a debreczeni kir. gazdasági tanintézet felügyelete alatt álló

gazdasági eszköz- és gépraktárt

nyitottak, hol F e h é r Miklós budapesti gépgyárnok közvetítésével a legjobb hazai és külföldi gazdasági eszközök és gépek a gazdaközönségnek legjutányosabb gyári áron rendelkezésére állnak.

Ezen raktárral kapcsolatosan az áruba bocsátandó gépek és eszközök a gazdasági tanintézet pällagi gazdaságában gyakorlati használhatóságuk és czélrűségükre nézve kipróbáltatnak; mi által a gazdaközönség mindig csak jó és hasznos gépek és eszközök birtokába fog jutni.

Ezen eszköz- és géparusításnál minden nyereszkedés ki lévén zárva, és egyedüli czélja a jó és hasznos gazdasági eszközök és gépeknek terjesztése lévén: alulírottak azon reménynt kötik ennek nyilvánításához, hogy a t. cz. gazdaközönség eme törekvéseit becses pártolásával támogatni és fejleszteni sziveskedend.

A készletben levő eszközök és gépek a raktárban megtekinthetők.

Megrendeléseket tehet, vagy bármily irányú tudakozódásokra felvilágosítást nyerhet a t. cz. gazdaközönség a debreczeni kir. gazdasági tanintézet helyiségében (Péterfia-utca végén) Török Gábor gazd. tanárnál.

Kelt Debreczenben, 1880. márczius hóban.

Rottler József, Török Gábor,
tanár- és gazdasági intéző. 82 2-6 gazd. gépisme előadója.

UJ FÉRFI DIVAT-ÜZLET
Bazár-épület, 5. sz. a.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Bazár épületben

SCHWARZ M.
czég alatt egy új

FÉRFI DIVAT-ÜZLETET

e hó 10-én nyitottam és bátor vagyok dusan felszerelt raktáramat a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani, u. m.

Férfi ruhák:
1 kész férfi öltöny, divatos szövötből jó szabású 9 frttól kezdve
1 férfi felöltő 10 frttól
1 Hamilton 11 frttól
1 flu öltöny 8 frttól
1 gyermek öltöny 4 frttól
Divatos férfi nadrágok 4 frttól

Fehérneműk:
Simá férfi ingek 120-60, 2.25-75
Hajtatásos elejű ingek 1.20, 1.40, 2
Hímzett ingek 1.50, 2-2.50
Szines ingek 1., 1.50, 2.25
Gyermek szines v. féher ingek 1.20

Magyar és német lábraválók 70 krtól kezdve:
1 tucztat zsebkendő szines széllel 1 frt 20 krtól kezdve.
1 tucztat zsebkendő szines hímzett betűvel 2 frt 50 krtól kezdve.
1 tucztat féher vászon zsebkendő 2 frt 50 krtól kezdve.
A legjobb minőségű gallérok és kézelők igen olcsó árban.

Ajánlom magam a n. é. közönségnek pártfogásába, teljes tisztelettel
Schwarz M.

Hirdetések
a legelőkelőbb áron elfogadtatnak a „Debreczeni Ellenőr” kiadóhivatalában.

Nagy Ferencz, ügyvéd.

UJ FÉRFI DIVAT-ÜZLET
Bazár-épület, 5. sz. a.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Bazár épületben

SCHWARZ M.
czég alatt egy új

FÉRFI DIVAT-ÜZLETET

e hó 10-én nyitottam és bátor vagyok dusan felszerelt raktáramat a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani, u. m.

Férfi ruhák:
1 kész férfi öltöny, divatos szövötből jó szabású 9 frttól kezdve
1 férfi felöltő 10 frttól
1 Hamilton 11 frttól
1 flu öltöny 8 frttól
1 gyermek öltöny 4 frttól
Divatos férfi nadrágok 4 frttól

Fehérneműk:
Simá férfi ingek 120-60, 2.25-75
Hajtatásos elejű ingek 1.20, 1.40, 2
Hímzett ingek 1.50, 2-2.50
Szines ingek 1., 1.50, 2.25
Gyermek szines v. féher ingek 1.20

Magyar és német lábraválók 70 krtól kezdve:
1 tucztat zsebkendő szines széllel 1 frt 20 krtól kezdve.
1 tucztat zsebkendő szines hímzett betűvel 2 frt 50 krtól kezdve.
1 tucztat féher vászon zsebkendő 2 frt 50 krtól kezdve.
A legjobb minőségű gallérok és kézelők igen olcsó árban.

Ajánlom magam a n. é. közönségnek pártfogásába, teljes tisztelettel
Schwarz M.